

har ønsket at gjøre det ærede Thing udtryffeligt Rede for, hvorledes det egentlig forholder sig med denne uden Finantsministerens Initiativ fremkomne Udgiftspost.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Nogle Ytringer, der fremfattedes af et æret Medlem (Hauerslev) her overfor mig, givde mig Anledning til den Bemærkning, at man jo vistnok i Almindelighed kan slutte, at naar Alle udtale deres Misforstaaelse med en eller anden Institution, naar Alle badle dens Virksomhed, naar Alle ere den paa Næften, er det et Tegns paa, at man ikke er glad ved den og vil af med den jo før jo hellere; men hvis man vilde anvende denne Sætning paa det kongelige Theater, vilde man begaa en meget stor Feil. Det, at Alle badle Theatret, prikke paa det og ere gnævne paa det, er netop et Vidnesbyrd om den store Kjærlighed og Interesse, hvormed man omfatter det, og har det ærede Medlem uddraget nogen anden Slutning, er det en Feiltagelse af ham. Det ærede Medlem mente i Kraft af sin Opfattelse, at man maatte se at komme af med det kongelige Theater saa snart som muligt f. Ex. ved at lade Kjøbenhavns Kommune faae det. Derfor det nu var Meningen, saa vilde netop Vedtagelsen af det Forslag, som gaar ud paa en Betaling af Theatrets Gjæld, være et Skridt henimod Maalet; thi det kan det ærede Medlem jo dog vel ikke forestille sig, at Kjøbenhavns Kommune skulde modtage Theatret ogsaa med Gjælden. Det kan vistnok det ærede Medlem ikke mene. Har man altsaa betalt Gjælden, har man gjort et Skridt henimod det Maal, som det ærede Medlem mente, at man burde tilstræbe, og som jo oftere har været næret. Jeg vil imidlertid bede det ærede Medlem og alle Andre at opgive dette Maal ganske simpelt af det Henyn, at der er Forskjellige, der ikke ville gaa ind paa at medvirke til, at dette Maal naas, og blandt disse vil jeg først nævne Landstinget. Jeg er overbevist om, at Landstinget aldrig gif ind paa at overdrage Theatret til Kjøbenhavns Kommune. Jeg er ogsaa overbevist om, at Kjøbenhavns Kommune ligesaa nødig gif ind paa at modtage det. Men nu Folkethinget? Der vilde det ærede Medlem aabenbart mene, at det med største Fornøielse overgav det kongelige Theater til Kjøbenhavns Kommune. Men jeg vil udtale som min Overbevisning, at det gjorde det ligesaa lidt som Landstinget. Naar det kommer til Stykket, holder Folkethinget ligesaa meget af det kongelige Theater, som alle Andre holde af det.

Clausager: Da der er reist lidt Diskussion om Ordningen af det Forhold, hvori det kongelige Theater har staaet til Sorø Akademi, finder jeg mig foranlediget til at udtale nogle faa Ord. Der blev nævnt af det ærede Medlem

for 4de Kreds (Jallefen), at man, i ethvert Tilfælde efter hans Formening, skulde det Medlem af Folkethinget en vis Taknemlighed, som havde sat sig i Spidsen for at faae det kongelige Theaters Forhold ordne saaledes, at det kom ud af sin Gjæld til Sorø Akademi. Jeg kan forstaa, at særlig dette ærede Medlem er det ærede Medlem af det andet Thing, der har hidraget en større Del til, at denne Sag er bleven ordnet saaledes, taknemlig; det kan jeg begribe, men jeg tror tillige, at det ikke vil være vanskeligt at forstaa, at der er adskillige Medlemmer, der se Sagen i et andet Lys. Man maa jo huske paa, at man ved den Lov, hvorved det kongelige Theater ikke alene fik en ny Bygning, men fik hele sin Stilling ordnet, i det Væsentlige er gaaet ud fra, at Theatret ikke alene skulde forrente den Del af Laanet fra Sorø Akademi, som kom til at paahvile det, men ogsaa for Fremtiden bære sig selv. Naar man nu med et Pennestrøg gaar hen og stryger Theatrets Gjæld, er det ganske vist, at de ærede Medlemmer, der særlig interessere sig for Theatret som en direkte Statsanstalt, have Grund til at være tilfredse; men jeg tror ogsaa at være berettiget til at sige, at det maa forholde sig anderledes med de Medlemmer af Repræsentationen, som have været Modstander af, at der kostedes saa store Summer paa en Statsanstalt eller en Institution som Theatret. Naar jeg kalder Theatret en Statsanstalt, saa sker det, fordi jeg veed, at det mere og mere betragtes som overgaaet til Statens Omsorg og Forsorg; men jeg veed ogsaa, at det i Henhold til den enkelte Lov, hvorved Bygningsagen ordnedes, ikke burde betragtes ganske paa denne Maade. Jeg er tilbøjelig til at se Sagen saaledes, at, naar man nu uden videre slaar en Streg over den Gjæld, som Theatret staa i til Sorø Akademi, faar man en yderligere Besøielse til i det kongelige Theater at se en ren og stær Statsinstitution; men det har jeg, saa længe jeg har haft Andel i Lovgivningsvirksomheden, sat mig imod. Lad være, at der er en Del af Samfundet, som sætter stor Pris paa det kongelige Theater som Opdragelsesanstalt ikke alene for dem, der have en nær og bekvem Anledning til at gjøre sig bekendte dermed, men ogsaa for Samfundet i sin Helhed, saa maa jeg dog holde paa, at det kun pæer en meget indirekte Indflydelse paa Folkets Udvikling og paa den almindelige Oplysning. Jeg veed, at man tillægger det en stor Rolle i saa Henseende; men jeg kan ikke se Andet end, at man ogsaa paa den anden Side er berettiget til at mene, at, om end det kongelige Theater udøver en vis Indflydelse paa den almindelige Oplysning, Udviklingen af Synet paa Livet i det Hele, særlig — det spæer jeg til — for Kjøbenhavns Bedkommende, saa er den Indflydelse, det skal have for Landet i sin store Helhed mildest talt forsvindende. Jeg skulde saaledes være meget